

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 12/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. D., D., t. č. vo výkone trestu, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. C. s. r. o., N., v mene ktorej koná advokát JUDr. M. C., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tost 14/2012 z 29. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2012 doručená sťažnosť M. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5

ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tost 14/2012 z 29. mája 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bol Okresným súdom Karviná v Českej republike vydaný 16. februára 2012 európsky zatýkací rozkaz (ďalej len „EZR“). Jeho účelom bol výkon trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov, ktorý bol sťažovateľovi uložený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Karviná sp. zn. 5 T 164/2010 z 27. októbra 2010 pre trestný čin krádeže čiastočne dokonanej a čiastočne v štádiu pokusu a trestný čin poškodzovania cudzej veci.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajský prokurátor“) uznesením sp. zn. 2 KPt 15/2012 z 3. apríla 2012 rozhodol, že sa EZR vykoná a jeho realizáciu odložil až do vykonania trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 0 T 17/2011 z 28. septembra 2011 pre trestný čin krádeže a trestný čin porušovania domovej slobody vo výmere jedného roka. Zároveň krajský prokurátor podaním z 3. apríla 2012 navrhol vziať sťažovateľa do vydávacej väzby.

O tomto návrhu rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 3 Ntc 3/2012 z 26. apríla 2012 tak, že sťažovateľa ako vyžiadanú osobu podľa § 16 ods. 2 a § 17 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej len „zákon o EZR“) vzal do vydávacej väzby, ktorá bude spočívať. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej vyčítal uzneseniu krajského súdu predovšetkým neurčitost', pokiaľ ide o vymedzenie doby, dokedy bude vydávacia väzba spočívať. O sťažnosti sťažovateľa rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením, ktorým sťažnosť sťažovateľa zamietol.

3. Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje predovšetkým na to, že v uznesení krajského súdu sp. zn. 3 Ntc 3/2012 z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby, nie je určená doba, dokedy bude vydávacia väzba spočívať. Spočívanie vydávacej väzby totiž nebolo viazané na súčasne uložený konkrétny trest odňatia slobody, ktorý sťažovateľ vykonáva. Zároveň podľa sťažovateľa z uznesenia krajského súdu nie sú zrejmé

dôvody, pre ktoré bol vzatý do vydávacej väzby. Sťažovateľ na tieto nedostatky poukazoval už v sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu z 26. apríla 2012, no najvyšší súd, ktorý o sťažnosti rozhodoval, ich považoval za nedôvodné a sťažnosť napadnutým uznesením zamietol. Podľa sťažovateľa tým najvyšší súd napadnutým uznesením porušil jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a aby zároveň zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a priznal sťažovateľovi trovy konania pred ústavným súdom.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu

na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 426/08, III. ÚS 175/2012).

7. Sťažovateľ namieta predovšetkým nedostatok vo vymedzení doby, dokedy bude vydávacia väzba spočívať, a v určení dôvodov na vzatie sťažovateľa do vydávacej väzby. Týmto nedostatkom bolo postihnuté uznesenie krajského súdu z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby. Najvyšší súd, ktorý rozhodoval o sťažnosti proti tomuto uzneseniu krajského súdu, tieto nedostatky neodstránil, naopak, vyhodnotil ich ako nedôvodné a napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa. Tým podľa sťažovateľa najvyšší súd napadnutým uznesením porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy

8. Sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, sa domáhal ochrany svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy. V tejto časti

poukazoval sťažovateľ na nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pokiaľ ide o určenie doby, dokedy bude vydávacia väzba spočívať, ako aj dôvodov, pre ktoré bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby. Najvyšší súd rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby, ktorá bude spočívať.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane konštatoval (napr. I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

9. Za týchto okolností neexistuje vecná súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu o vzatí do vydávacej väzby, a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa dohovoru. Sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená, čo je dôvodom na to, aby ju ústavný súd odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy

10. Podľa § 16 ods. 2 zákona o EZR ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním alebo ak bolo rozhodnuté, že sa európsky zatýkací rozkaz vykoná, vezme sudca krajského súdu túto osobu do vydávacej väzby.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o EZR ak sa vyžiadaná osoba nachádza vo väzbe v súvislosti s jej trestným stíhaním slovenskými orgánmi, alebo sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody právoplatne uloženého slovenským súdom, po doručení originálu európskeho zatýkacieho rozkazu... vezme vyžiadanú osobu do vydávacej väzby, ktorá bude spočívať.

Ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje iba na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, pričom nesmie ísť o takú interpretáciu a aplikáciu právnych noriem, ktorá by bola arbitrárna alebo zjavne neopodstatnená (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 228/05).

11. Najvyšší súd v napadnutom uznesení zaujal stanovisko k obidvom námietkam sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ namietal nedostatočné odôvodnenie dôvodov na vzatie do vydávacej väzby, najvyšší súd poukázal na príslušné ustanovenia zákona o EZR. Zo zákonnej úpravy obsiahnutej v § 16 ods. 2 zákona o EZR, ako aj skutočnosti, že sťažovateľ po zákonomnom poučení súhlasil s vydaním na výkon trestu do Českej republiky, najvyšší súd ustálil, že vzatie sťažovateľa do vydávacej väzby bolo v súlade s príslušnou zákonnou úpravou. Najvyšší súd v tejto súvislosti uviedol: „*S rozhodnutím krajského prokurátora o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu je spojené vzatie sťažovateľa do väzby, ktoré v tomto prípade je obligatórne.*“

Námietku sťažovateľa o absencii vymedzenia doby spočívania vydávacej väzby najvyšší súd vyhodnotil tiež ako neodôvodnenú. Trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 0 T 17/2011 z 28. septembra 2011 bol totiž presne špecifikovaný „... v uznesení krajského prokurátora v Nitre, ktorým rozhodol o jeho vydaní do Českej republiky“. Ústavný súd uvádza, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Ntc 3/2012 z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby, jednoznačne vyplýva, že v čase rozhodovania o vzatí sťažovateľa do vydávacej väzby tento vykonával trest odňatia slobody uložený už uvedeným trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda. Najvyšší súd preto vyhodnotil uznesenie krajského súdu z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby, ako dostatočne odôvodnené a zároveň spĺňajúce atribúty zákona o EZR, ako aj Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu z 26. apríla 2012 zamietol ako nedôvodnú.

12. Najvyšší súd dal primeranú odpoveď na argumenty sťažovateľa týkajúce sa tak dôvodov pre jeho vzatie do vydávacej väzby, ako aj určenia doby jej spočívania. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako aj uznesenia krajského súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby, je jednoznačne, a pritom logicky zrejmá doba, dokedy bude vydávacia väzba spočívať. Tvrdenia sťažovateľa o tom, že napadnuté uznesenie je neurčité či nepreskúmateľné, sú preto neprijateľné. Navyše, ústavný súd hodnotí sťažnosť ako vnútorne rozpornú, pretože v záhlaví sťažnosti, ako aj petite sťažovateľ označuje ako porušovateľa svojich práv najvyšší súd, no v obsahu sťažnosti uvádza predovšetkým výhrady proti uzneseniu krajského súdu z 26. apríla 2012, ktorým bol sťažovateľ vzatý do vydávacej väzby. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je však vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, a rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia (§ 176 ods. 2 Trestného poriadku). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti názoru alebo svojvôli najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Keďže úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné. A práve aj v tomto smere sa napadnuté uznesenie najvyššieho súdu javí ako plne akceptovateľné.

Z tohto hľadiska treba považovať vzatie sťažovateľa do vydávacej väzby, ktorá bude spočívať, za zákonné, pretože sa udialo v súlade s konaním ustanoveným v zákone na základe rozhodnutia príslušného súdu, ktoré bolo kvalifikovane preskúmané najvyšším súdom, a z dôvodu uvedeného v zákone o EZR ako relevantnej hmotnoprávnej normy.

13. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo napadnutým uznesením najvyššieho súdu dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, preto ju odmietol už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Pretože došlo k odmietnutiu sťažnosti v celom rozsahu, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2013